

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Географічний факультет

Кафедра країнознавства і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник декана з навчальної роботи

«11» вересня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИЗИКИ В ТУРИЗМІ

для студентів

галузь знань **24 Сфера обслуговування**
спеціальність **242 Туризм**
освітній рівень **Магістр**
освітня програма **Туризм**
спеціалізація **Міжнародний туризм**
вид дисципліни **вільного вибору студента**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2017/2018
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладач: **Винниченко Ігор Іванович**, доцент кафедри країнознавства та туризму, к.геогр.н.

Пролонговано: на 2018/2019 н.р. (підпис, підпис, дата) «05» 09 2018 р.

на 2019/2020 н.р. (підпис, підпис, дата) «10» 09 2019 р.

Київ – 2017

Розробник: **Винниченко Ігор Іванович**, доцент кафедри країнознавства та туризму, кандидат географічних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри країнознавства та туризму

 О.О. Любіцева

Протокол № 01 від «04» вересня 2017 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол від «11» вересня 2017 року №5

Голова науково-методичної комісії С.П.Запотоцький

« _____ » _____ 20 _____ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців в царині туризму теоретичних знань та практичних навичок в галузі страхування та управління ризиками в туристській діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

Знати сутність ризику як основи страхування; що собою являє сучасний стан страхового туристського ринку в Україні; закономірності розвитку страхових відносин; особливості кожного виду страхування в туризмі; процес управління ризиком

Вміти володіти базовою термінологією страхування, а також правовими основами страхування ризиків в туризмі в Україні; застосовувати отримані знання в роботі туристських організацій.

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Ризики в туризмі» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» галузі знань з *напрямку підготовки* 1401 – сфера обслуговування, *спеціальності* - 6.140103 – туризм. Ця дисципліна є нормативною і викладається для студентів за *спеціалізацією* 6.140103 - міжнародний туризм. Викладається у третьому семестрі магістратури в обсязі – 180 год. (кредитів – 6), зокрема: *лекції* – 20 год., *практичні* – 22 год. У курсі передбачено 2 *змістових модулі* та 2 *модульні контрольні роботи*. Завершується дисципліна – іспитом.

4. Завдання (навчальні цілі):

- вивчити основні питання теорії страхування, усвідомити основні функції, сутність та зміст страхування;
- вивчити зміст вітчизняної та міжнародної страхової термінології, форми страхування;
- вивчити класифікацію страхування, найважливіші правила особистого та майнового страхування туристів, цивільної відповідальності автотуристів, екологічного страхування тощо;
- отримати необхідну суму знань з правових взаємовідносин страхувальника та застрахованого, організаційних ознак побудови страхових організацій.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація*; 4. автономність та відповідальність*)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати сутність ризику як основи страхування; сучасний стан	лекція	Тест, 60% правильних	20%

* заповнюється за необхідністю, наприклад для практик, лабораторних курсів тощо.

	страхового туристського ринку в Україні; закономірності розвитку страхових відносин		<i>відповідей</i>	
1.2	Знати особливості видів страхування в туризмі; процес та способи управління ризиками в туризмі	<i>лекція</i>	--/--	20%
2.1	Вміти володіти базовою термінологією страхування, а також правовими основами страхування ризиків в туризмі в Україні	<i>семінар</i>	<i>Звіт з семінару</i>	30%
4.1	Прийняти і обґрунтувати рішення щодо потенційного впливу визначених видів ризику на результати діяльності туристських підприємств, а також стосовно вибору і впровадження методів контролю та моніторингу ризику.	<i>семінар</i>	<i>Кейс-задача</i>	30%

Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів: тести (на лекціях; по 20 балів), звіт (по практичній роботі; 30 балів) та кейс-задача (на практичній роботі; 30 балів).

- **семестрове оцінювання:**

1. Тести - 40 балів/24 балів.

2. Звіт (по практичній роботі) - 30 балів/18 балів.

3. Кейс-задача – 30 балів / 18 балів

- **підсумкове оцінювання (у формі екзамену/комплексного екзамену, диференційованого заліку) вказується:**

- іспит;

- **максимальна кількість балів, які можуть бути отримані студентом - 40 балів;**

- **для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за екзамен не може бути меншою 10 балів”**

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше ніж 60 балів .

7.2. Організація оцінювання: тест, тест, звіт по практичній роботі, кейс-задача (на практичній роботі), іспит

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінарські заняття	самостійна робота
1	Класифікаційні ознаки туристських ризиків	2	2	14
2	Базова та міжнародна класифікація туристських ризиків	2	2	12
3	Причини виникнення факторів ризику в туризмі	2	2	16
4	Вплив біологічних факторів ризику в туризмі	2	2	16
5	Фінансові ризики в туризмі	2	2	14
6	Форс-мажорні обставини або обставини непереборної сили в туризмі	2	2	12
7	Керівництво ризиками	2	4	14
8	Страховання як засіб захисту майнових прав	2	2	18
9	Страховання туристів та туристських організацій	4	4	22
	ВСЬОГО	20	22	138

Загальний обсяг **180 год.**, у тому числі:

Лекцій – **20 год.**

Семінарські заняття - **22 год.**

Самостійна робота – **138 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Биржаков М.Б., Казаков Н.П. Безопасность в туризме. – СПб.: «Издательский дом Герда», 2011.
2. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком. – К.: КНЕУ, 2000.
3. Ильина Е.Н. Туроперейтинг: организация деятельности: учебник для вузов. – М: Финансы и статистика, 2008.
4. Кокорева О.В. Вдосконалення управління туристичних підприємств. – [Електронний ресурс] / Режим доступу: – www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ekonk/2012_1/2012/econ
5. Писаревский Е.Л. Основы безопасности туризма. – М.: Финансы и статистика, 2007.
6. Писаревський І., Стешенко О. Ризик-менеджмент у туризмі. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017.
7. Плоткина Н.П. Классификационные признаки туристских рисков [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://tourism.esrae.ru/pdf/2012/1/18.pdf>
8. Страховання і ризики в туризмі [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://ua-referat.com/Страховання_і_ризики_в_туризмі

Додаткова:

1. Балдин К.В., Воробьев С.Н. Риск-менеджмент. – М.: Гардарика, 2012.
2. Безопасность в гостиничных предприятиях. – М.: ИПФ «Талер», 2012.
3. Білецька І.М., Карташевська І.Ф., Плугарь О.В. Організація підприємницької діяльності у туризмі: Навч. посібник. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011.
4. Гаранин Н.И. Менеджмент безопасности в туризме и гостеприимстве. – М.: Советский спорт, 2011.
5. Гвозденко А.А. Основы страхования: Учебник для вузов. – М.: Финансы и статистика, 2007.
6. Дурович А.П., Бондаренко Г.А., Сергеева Т.М. Организация туризма. – Минск: Новое знание, 2008.
7. Защита и безопасность туристов: Практические меры для туристских центров. – Мадрид: Изд-во ВТО, 2007.
8. Ильина Е.Н. Туроперейтинг: организация деятельности: учебник для вузов. – М: Финансы и статистика, 2008.
9. Розвиток туристичного бізнесу регіону [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/shkola3-3.htm

Додаткові ресурси:

1. https://pidruchniki.com/1031020843736/turizm/sposobi_upravlinnya_rizikom_turistichniy_diyalnosti
2. http://tourlib.net/books_ukr/shkola3-3.htm
3. www.investplan.com.ua/pdf/22_2018/6.pdf
4. <http://eprints.kname.edu.ua/48567/1/2015%20печ.%202019Н%20посібникРискутуризм.pdf>